บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2568

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

The Development of Student Care System Model for the quality students of Secondary Educational Service Area Office Nakhon Sawan

รังสิวุฒิ พุ่มเกิด[1]

Rangsiwut Poomkerd[1]

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ 3) ทดลองใช้การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ 4) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โดยมีวิธีการวิจัย 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ 4) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ จำนวน 103 ตัวบ่งชี้ สามารถกำหนดเป็น 7 องค์ประกอบและตั้งชื่อองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) การวางแผน จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 2) การจัดองค์การ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 3) การควบคุม จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ 4) การพัฒนาและปรับปรุง จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ 5) การดำเนินงาน จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ 6) การประเมินผล จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ และ 7) การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ 2. รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การควบคุม 4) การพัฒนาและปรับปรุง 5) การดำเนินงาน 6) การประเมินผล และ 7) การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่

[1] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , E-mail. poomipat2024tk@gmail.com

และผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นว่ารูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ มีความเหมาะสม 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ พบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการเพิ่มสูงขึ้น 2) นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มสูงขึ้น 4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ มากขึ้นไปโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ ตามลำดับ และผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน องค์ประกอบที่ 7 การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่ องค์ประกอบที่ 5 การดำเนินงาน ตามลำดับ องค์ประกอบที่ 2 การจัดองค์การ องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาและปรับปรุง องค์ประกอบที่ 6 การประเมินผล และ องค์ประกอบที่ 3 การควบคุม ตามลำดับ

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ, การบริหารจัดการ, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, คุณภาพผู้เรียน

Abstract

The objectives of this research were to study 1) Analyze the components of the management of the student support system to develop the student quality in the Secondary Education Service Area Office Nakhon sawan 2) Create a management model of the student support system to develop the student quality in the Secondary Education Service Area Office Nakhon sawan 3) Try out the management of the student support system to develop the student quality in the Secondary Education Service Area Office Nakhon sawan 4) Evaluate the management model of the student support system to develop the student quality in the Secondary Education Service Area Office Nakhon sawan. The research method consists of 4 steps: 1) Analyze the management components from documents and related research and interview experts by using a structured interview form. From the sample group, the instrument used is a questionnaire. Data is analyzed by using statistics, including frequency, percentage, mean, standard deviation, and Exploratory factor Analysis (EFA). 2) Create a management model of the student support system to develop student quality by holding a seminar based on experts (Connoisseurship) to examine the appropriateness of the model

and the checklist manual by using content analysis, frequency and percentage. 3) Study the results of the try out of the management model of the student support system to develop student quality in the schools that are the try out group. Study the process and results of the model. The instrument used is a score recording form. The statistics used are percentage and mean. 4) Study the results of the evaluation of the management model that encourages student quality with the student support system in terms of accuracy, appropriateness, feasibility, and usefulness. The results founded that 1. The analysis result of the components of the management model for the student support system to develop student quality in the Secondary Education Service Area Office Nakhon Sawan can identified seven key components: 1) planning, 2) organization, 3) control, 4) development and improvement, 5) implementation, 6) evaluation, and 7) networking and dissemination. 2.The evaluation result of the appropriateness of the user manual for the management model of the student support system to develop student quality in the Secondary Education Service Area Office Nakhon Sawan found that it consists of three main sections: the introduction, content and operational guidelines, and success conditions. The overall appropriateness of the manual was rated at the highest level. 3.The implementation result of the management model for the student support system to develop student quality in the Secondary Education Service Area Office Nakhon Sawan received a high level of overall satisfaction. Students demonstrated improved academic achievement, reaching an excellent level, and their evaluation scores for desirable characteristics increased to an outstanding level. 4.The evaluation result of the management model for the student support system to develop student quality in the Secondary Education Service Area Office Nakhon Sawan was rated at the highest overall level. When assessed by individual aspects, all aspects were rated at a high level or above. Ranked from highest to lowest average score as follows: accuracy, appropriateness, feasibility, and usefulness.

Keyword: Model Development, management, Student Care System, Quality students

บทนำ

สภาพสังคมไทยที่ทุกคนต้องช่วยกันดูแล ให้ความสนใจ และช่วยกันป้องกัน แก้ไข คือ ภัยจากสาร เสพติด ภัยจากการละเมิดทางเพศ ความล้มเหลวทางการเรียน การงานอาชีพ ความรุนแรง จากการใช้กำลังกลั่นแกล้งและรังแก อุบัติภัยต่างๆ ซึ่งกลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุด คือ กลุ่มเด็ก และเยาวชนของชาติ โดยเฉพาะภัยจากสารเสพติด ภัยจากการละเมิดทางเพศ และความล้มเหลวทางการศึกษา

จากสภาวะดังกล่าวทำให้หลายฝ่ายวิเคราะห์ว่าเป็นผลจากการจัดการศึกษาที่ยังไม่บรรลุ หมาย ซึ่งเป้าหมายดังกล่าว คือ กลุ่มเด็กและเยาวชนที่กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษาทั้งในระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา สถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาให้ ผู้เรียนมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้เรียน ไม่สามารถคิดวิเคราะห์ ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ จึงทำให้เด็กและเยาวชนส่วน ใหญ่หาทางออก โดยการพึ่งสารเสพติด และใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน[2] ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้ง ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับผู้เรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ

จากการศึกษาสถานการณ์เด็กและเยาวชนไทย ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา[3] และสถาบันรวมจิตติ[4] ได้วิเคราะห์สภาพปัญหาเด็กและเยาวชนไทยไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การที่เด็กและเยาวชนรับเอาอารยธรรมตะวันตกมาปฏิบัติตาม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างรวดเร็ว เด็กและเยาวชนในปัจจุบันมีค่านิยมการบริโภคไม่เหมาะสม นิยมวัตถุ ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย เด็กมีปัญหา หนีเรียน ติดเกม การพนัน เสพเหล้า บุหรี่ ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ส่งผล กระทบต่อการดำเนินชีวิตและการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มการกระทำผิดในคดียาเสพติดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 38.40 คดีเกี่ยวกับทรัพย์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.20 สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษาประสบกับปัญหาด้านการเรียน ปัญหาครอบครัว สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาด้านความปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 5-7) ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลให้เยาวชนประพฤติตนไม่เหมาะสมประกอบด้วย ปัจจัยจากสภาพครอบครัว โรงเรียน เพื่อน ชุมชนและสังคม รวมทั้งปัจจัยที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการบริหารการศึกษาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและ ชุมชน แม้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2542, หน้า 6-34) กำหนดสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น มาตรา 24(6) การจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคล ในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพก็ตามการปฏิบัติก็ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

---

[2] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน.** จำกัด. 2557.หน้า 3

[3] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0.** กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2561. หน้า 4

[4] สถาบันรามจิตติ. **สมุดรายงานสภาวการณ์เด็กและเยาวชนปี 2547 - 2548.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2549. หน้า 2-7

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542[5] และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด 1 จุดมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ทั้งนี้โดยยึดแนวการจัดการศึกษาในหมวด 4 มาตรา 23 ที่ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมและในมาตรา 24(4) ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดกระบวนการสอนผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580)[6] ที่เน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้พร้อมทั้งด้านร่างกายสติปัญญา อารมณ์และศีลธรรม สามารถก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคงและพัฒนาประเทศแบบยั่งยืนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต จึงจำเป็นที่ทุกโรงเรียนในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียน และแก้วิกฤติสังคม จึงควรนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบหนึ่งที่ช่วยในการแก้ปัญหานักเรียนดังกล่าว ซึ่งมาตรฐานการแนะแนว กรมวิชาการร่วมกับกรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดแนวทาง ในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และ 5) การส่งต่อนักเรียน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จึงมีบทบาทหน้าที่ตามแนวทางการดำเนินงาน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการศึกษาเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด สรุปผลจำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ดำเนินการส่งเสริมพัฒนา และจัดกิจกรรม การป้องกันและแก้ไขปัญหาการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข ดังนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบที่ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีการดำเนินงานสะดวกขึ้นนักเรียนได้รับการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ดีขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ กำหนดนโยบาย จุดเน้น การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา มุ่งมั่นในการบริหารจัดการศึกษา

---

[5] กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว. 2542.

[6] สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2561.

เพื่อพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน เข้าสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนานักเรียนเป็นคนดี มีความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ในศตวรรษที่ 21 และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยได้กำหนดแผนปฏิบัติการตามภารกิจการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขับเคลื่อนนโยบายงานระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนสู่การปฏิบัติ และสอดคล้องกับนโยบายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง และตอบสนองความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาในสังกัดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดได้นำระบบสารสนเทศเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในการคัดกรองนักเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สามารถคัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ตามมิติการเฝ้าระวังของเขตพื้นที่ จากฐานข้อมูลการเยี่ยมบ้านนักเรียนของโรงเรียน ทำให้ทราบข้อมูลนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเป็นรายบุคคล ผลการคัดกรองการเฝ้าระวังของแต่ละโรงเรียนทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเรียน 2) ด้านสุขภาพกาย 3) ด้านสุขภาพจิต 4) ด้านเศรษฐกิจ 5) ด้านสวัสดิภาพ 6) ด้านพฤติกรรม และ 7) ด้านความสามารถพิเศษ ผลการคัดกรอง SDQ ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด ส่วนใหญ่มีผลการคัดกรองกลุ่มมีปัญหา ด้านปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนมากที่สุด ด้านเกเร ด้านปัญหาอารมณ์ ด้านอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น มากตามลำดับ สำหรับปัญหาด้านพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคมไม่มีปัญหา ขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา และนักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยดำเนินการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การทำงาน และถอดบทเรียนการดำเนินงาน รวมทั้งจัดอบรมพัฒนาศักยภาพ ทบทวน เติมเต็มความรู้ ให้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูแนะแนวทุกโรงเรียนในสังกัด โดยร่วมกับภาคีเครือข่ายและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ศูนย์สุขภาพจิตที่3, โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ และวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ จึงทำให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่นักจิตวิทยาในโรงเรียนได้ครบทุกโรงเรียนและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความปลอดภัยในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมา ยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามหลักการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในบางโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามขั้นตอนตามแผนที่วางไว้

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของรูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งเสริมคุณภาพนักเรียนด้วยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนไปตามนโยบายสอดคล้องกันสภาพปัญหาความต้องการของสถานศึกษาและช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่งผลต่อการเรียนรู้การมีทักษะชีวิตที่ดีของผู้เรียนจะได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็ม

ตามศักยภาพ จึงทำให้เกิดความสนใจในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ อันจะเป็นประโยชน์ทั้งในการป้องกัน แก้ไขปัญหาในสถานศึกษา และส่งเสริมการพัฒนา นักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และรักประเทศชาติ ท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม จะนำไปสู่การปรับปรุงวิธีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสถานศึกษาอื่นในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ สามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ตามลำดับขั้นตอน ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ จำนวนรวมทั้งสิ้น 474 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 37 โรงเรียน ด้วยแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ,ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ จำนวน 103 ตัวบ่งชี้ สามารถกำหนดเป็น 7 องค์ประกอบและตั้งชื่อองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) การวางแผน จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 2) การจัดองค์กร จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 3) การควบคุม จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ 4) การพัฒนาและปรับปรุง จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ 5) การดำเนินงาน จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ 6) การประเมินผล จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ และ 7) การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

2. รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การควบคุม 4) การพัฒนาและปรับปรุง 5) การดำเนินงาน 6) การประเมินผล และ 7) การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่ และผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นว่ารูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ มีความเหมาะสม

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ พบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการเพิ่มสูงขึ้น 2) นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มสูงขึ้น

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ มากขึ้นไปโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ ตามลำดับ และผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน องค์ประกอบที่ 7 การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่ องค์ประกอบที่ 5 การดำเนินงาน ตามลำดับ องค์ประกอบที่ 2 การจัดองค์กร องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาและปรับปรุง องค์ประกอบที่ 6 การประเมินผล และ องค์ประกอบที่ 3 การควบคุม ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้) 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การควบคุม 4) การพัฒนาและปรับปรุง 5) การดำเนินงาน 6) การประเมินผล และ 7) การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่

1) ด้านการวางแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน มีการวางแผนการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอน ผู้บริหาร ครูและบุคลากร มีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการ บริหารจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกับ เอกชัย บุตรแสน[7] ได้พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา จะต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ พันธกิจ เป้าหมายและนโยบายของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2) ด้านการจัดองค์กร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบคณะกรรมการ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน หรือองค์กรชุมชน มีโครงสร้างองค์กรในการบริหารจัดการที่ชัดเจนมีความคล่องตัวเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียนสอดคล้องกับ จักรภพ เนาะมาตย์[8] ได้พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องมีแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลายและเป็นระบบ

3) ด้านการควบคุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการกำหนดตัวชี้วัด เกณฑ์การประเมินร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการกำกับติดตามควบคุมมาตรฐานและระยะเวลาในรูปแบบคณะกรรมการ วัดและประเมินผลด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายตามสภาพบริบท สรุปผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับมาโนช ตัญยงค์[9] ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี สหวิทยาเขตพุเตย มีการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จนนำไปสู่ภาพความสำเร็จในการดำเนินงาน

4) ด้านการพัฒนาและปรับปรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ (Analyze) องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน ออกแบบ (Design) ที่ครอบคลุมจุดประสงค์ เป้าหมายและวิธีการประเมินผลที่ชัดเจน มีกระบวนการมีการพัฒนา

---

[7] เอกชัย บุตรแสน, การพัฒนารูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล. **วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2559), หน้าบทคัดย่อ.

[8] กรภพ เนาะมาตย์, การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. **รายงานวิจัย**, (วิทยาลัยเทคนิคตาก. 2560), หน้าบทคัดย่อ.

[9] มาโนช ตัญยงค์, การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี สหวิทยาเขตพุเตย, **ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา. 2563), หน้าบทคัดย่อ.

(Develop) ที่เป็นระบบและชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้จริง (Implement) ในการปฏิบัติงานด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีการประเมินผล (Evaluate) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ สุวิภา ตั้งก่อสกุล[10] ที่พบว่า การพัฒนาระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง มีสภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบ มีผลการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

5) ด้านการดำเนินงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีกระบวนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นขั้นตอน ส่งเสริมและให้ความสำคัญในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียนด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิต จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ จิระนันท์ นนทะบุตร[11] ที่พบว่า แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนโรงเรียนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ สถานศึกษาต้องมีการประชุมเพื่อวางแผนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกัน กำหนดเกณฑ์หรือแนวทางการคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนอย่างเหมาะสมเชื่อถือได้ ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามความถนัดของนักเรียน จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการส่งต่อภายในและผู้เชี่ยวชาญภายนอกภาย ที่มีประสิทธิภาพ

6) ด้านการประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการวัดและประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยเครื่องมือที่มีความหลากหลาย ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนผู้ปกครอง ชุมชน หรือองค์กรชุมชนเข้ามาร่วมในการประเมินผล จัดทำเป็นรายงานสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นขั้นตอนต่อสาธารณชน โดยความเห็นชอบของผู้เกี่ยวข้องมีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงต่อไป สอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย สุวรรณคช[12] พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ มีการประเมินรูปแบบด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพิ่งสูงขึ้น

---

[10] สุวิภา ตั้งก่อสกุล. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS) . **รายงานวิจัย** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง. 2564.

[11] ระนันท์ นนทะบุตร. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนโรงเรียนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2564.

[12] ศักดิ์ชัย สุวรรณคช. การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่. รายงานวิจัยโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37. 2563.

7) ด้านการสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีเครือข่ายในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ จัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ สามารถนำไปใช้จริง และมีรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การควบคุม 4) การพัฒนาและปรับปรุง 5) การดำเนินงาน 6) การประเมินผล และ 7) การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่ จึงสรุปได้ว่าเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนพัฒนาการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จโดยได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

ข้อเสนอแนะ

1.ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานต้นสังกัด ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงนโยบายหรือแนวทางการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สามารถได้จริง

2. หน่วยงานต้นสังกัด ควรนำข้อคนพบที่ได้ไปใช้ในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข่องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีแนวทางการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ชัดเจนเหมาะสมกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

3. สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบตัวชี้ผลสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการมีสวนร่วมของภาคีเครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยและพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2. ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

3. ควรวิจัยและศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารเชิงกลยุทธ์ เการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542.** กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว. 2542.

จิระนันท์ นนทะบุตร. **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนโรงเรียนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2564.

จักรภพ เนวะมาตย์. **การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.** รายงานวิจัย วิทยาลัยเทคนิคตาก. 2560

มาโนช ตัญยงค์. **การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี** สหวิทยาเขตพุเตย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา. 2563.

ศักดิ์ชัย สุวรรณคช. **การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่.** รายงานวิจัย โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37. 2563.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน.** โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. 2557.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0.** กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2561.

สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2561.

สถาบันรามจิตติ. **สมุดรายงานสภาวการณ์เด็กและเยาวชนปี 2547 - 2548**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2549

สุวิภา ตั้งก่อสกุล. **การพัฒนาระบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Student Support System : SSS)** . รายงานวิจัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง. 2564.

เอกชัย บุตรแสน. **การพัฒนารูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2559.